

Svampbekämpning i åkerböna

Eva Mellqvist, Växtskyddscentralen, Skara

Två försök lades ut i åkerböna där bekämpning mot svampsjukdomar med Signum och Amistar jämfördes. Angrepp av chokladfläcksjuka kom sent på sommaren. För första gången testades bekämpning vid två olika tidpunkter, en vid begynnande blomning som tidigare år och en 10 dagar senare. Bekämpningar med 1,0 kg/ha Signum gav statistiskt säkra merskördar på i medeltal 450 kg/ha vid båda bekämpningstidpunkterna.

Odlingen av åkerböna ökar i västra Sverige men kunskapen om svampbekämpningsbehovet i grödan är fortfarande litet. Försök lades därför ut för fjärde året i rad. Denna säsong låg ett försök på Häljestena utanför Grästorp och ett på Tyskagården utanför Järpås. Tre preparat är godkända för svampbekämpning i åkerböna, Amistar, Rovral och Signum. I årets försök testades Amistar och Signum i full- och halvdos samt för första gången även bekämpning vid två tidpunkter. Första bekämpningstidpunkten var som tidigare år i begynnande blomning (DC 60-63). Den andra tidpunkten låg 10 dagar senare där båda preparaten testades i fulldos.

Friska åkerbönor i juli

I maj månad och första hälften av juni var väderleken mycket torr och angreppen av svampsjukdomar i åkerbönsfälten var överlag små. Vid första bekämpningstidpunkten i försöken, begynnande blomning, i mitten av juni fanns inga angrepp av svampsjukdomar i något av försöken. I mitten av juli hade enstaka angrepp av chokladfläcksjuka börjat uppträda i försöket på Häljestena. I försöket

på Tyskagården fanns fortfarande inga angrepp på bladen på övre hälften av plantorna (små angrepp på nedre delen). Vid gradering av svampsjukdomar den 21 augusti däremot hade angreppen av chokladfläcksjuka utvecklats i försöket på Häljestena och 15 % av bladytan (bladen på den övre hälften av plantan) var angripen i obehandlade led. Motsvarande angrepp i försöket på Tyskagården var 25 % bladyta. Endast mycket små angrepp av rost fanns i försöken, inga andra svampsjukdomar. Skillnaderna i effekt mot chokladfläcksjuka mellan preparaten (på angripen bladyta) var små vid gradering i augusti.

Merskördar för bekämpning med Signum

Det frodiga beståndet på Tyskagården gav en skörd på 4380 kg/ha i obehandlat, se tabell 1. Störst merskörd, 710 kg/ha gav bekämpning med 1,0 kg/ha Signum 10 dagar efter första bekämpningstidpunkt. Bekämpning med samma preparat och dos vid första bekämpningstidpunkten (begynnande blomning) gav 580 kg/ha. De övriga bekämpningarna gav lägre merskördar och var inte statistiskt säkra. På Häljestena blev skörden i obehandlat led ett ton mindre per hektar jämfört med Tyskagården. Merskördarna för bekämpning var lägre och endast 1,0 kg/ha Signum vid begynnande blomning gav statistiskt säker merskörd på 330 kg/ha. I medeltal för de två försöken gav bekämpning med Signum 1,0 kg/ha vid begynnande blomning och även bekämpningstidpunkten 10 dagar senare en statistiskt säker merskörd på 450 kg/ha. De övriga bekämpningarna gav lägre merskördar och var inte statistiskt säkra.

Sammanfattning

Denna säsong gav bekämpningar med 1,0 kg/ha Signum statistiskt säkra merskördar på mellan 330 och 710 kg/ha. I medeltal för de två försöken gav bekämpningarna 450 kg/ha i merskörd både vid första och andra bekämpningstillfället. Av de försök som tidigare legat i området med svampbekämpning i åkerböna 2005-2007 (ett skördat försök per år, 2006 två försök), har bekämpningar gett statistiskt säkra

merskördar ett år, 2005. En regnig försommar gav angrepp av både chokladfläcksjuka och bönläcksjuka och merskörderna blev då knappt 500 kg/ha för bekämpning med Amistar eller Signum. Om man räknar bort preparat- och körkostnad (ej nedkörning) behövs en merskörd på drygt 500 kg/ha för att en bekämpning med 1,0 l/ha Amistar eller 1,0 l/ha Signum skall vara lönsam vid ett pris på 1,50 kr/kg för åkerböner.

Tabell 1. Svampbekämpning i åkerböna. Två försök FiV, L15-6050, 2008. Chokladfläcksjuka har graderats i bestånden, 0-100 där 0=inget angrepp

Behandling	Dos vid utv.st. (DC)		Skörd och merskörd, kg/ha			Chokladfläcksjuka 0-100	Beställare
	DC 60-63	10 dagar senare	Häljestena	Tyskagården	Medeltal 2 f		
Obehandlat			3340	4380	3860	56	FiV
Amistar	0,5		+160	+370	+260	54	FiV
Amistar	1		+120	+250	+190	50	FiV
Signum	0,5		+60	+200	+130	52	FiV
Signum	1		+330	+580	+450	53	BASF
Amistar		1	+10	+270	+140	53	FiV
Signum		1	+190	+710	+450	52	BASF
LSD			270	400	280	3	
CV %			5,1	5,7		53	
Datum beh.	14-jun	25-jun					
% angripen yta i obeh (chokladfläcksj)			15	25			